

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će
F.

Šserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihicziščeječni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

16. njedźela po šwjatej Trojizy.

Šap. št. 16, 22—34.

Špodźiwne je, šchtož šo nam š jastwa w Šilippje powjeda, do kotrehož bě Šawoł je Šilafom čzišnjeń. Šyrkej bu, wulki štuť šo w nim šta, jaty Šawoł štuپی nam jako šwobodny napschecziwo, šwobodny jastnik šesda šo nam jaty byčž. Šo wschitko pak šo štawa pšches móž ewangelija.

Šastwo w Šilippje je wopokašmo ša wěrnosćž Šawołego šłowa, šo je ewangelion wopravdže móž Šoža, čłowjekow šwobodnych, wješkelnych, šbóžnych čžinicž.

Šo widžimy 1. na Šnješowymaj wuczobnikomaj,
2. na jastniku.

1. Šawoł a Šilaf bėšchtaj njedawno do Šuroy pšchishčłoj. Šle lědy bėšchtaj šapoczłoj jow štuťkowacž, dha dyrbitaj tež jow šašo šhonicž, šo ša Šhryštufom šłědžicž rěka, jeho šchizž na šo wsacž. Šžowzy, kiž mějesche ducha wěšchčenja, bėšche Šawoł tuteho nješwjateho ducha wuhnał. Ša to šo pak jeje knježa jara roššlobichu. Šschako šhubichu něť tón dobytł, kotryž tuta džowka je šwójim wěšchčenjom jim hacž dotal bėšche pšchinješła. Šehodla wobškoržichu jeju jako tajšuju, kiž lud šmėšchatej. Šjes pšchėšchjenja buschtaj šhoshanaj a do jastwa čžišnjeńaj. Š jastnik čžini ł temu to šwoje. Šwón čžišny jeju do najhlubšchego jastwa a šamkny jeju nobi do šłódy. Čžěłne bolosćže mějeschtaj pšchecžerpicž, ale tež jeju wutroba mějesche

šrudobu. Šschetož šchtož budžishchtaj tak rad čžiniloj: powjesčž wo Šhryštufu čłowjekam pšchinjesčž, to wjazy nje-móžeshchtaj. — Ša tola, hacž runje byšchtaj po čłowškich myšlach pšchicžiny dosčž měłoj škoržicž: wokoło polnozy šo Šawoł a Šilaf ł Šohu modleschtaj a Šoha šhwaleschtaj, tak šo jeczi jeju šlyšchachu. Ša šwoju šrudobu šamu bėšchtaj šabyłoj, jeno Šoža wulkosčž a rjanosčž štejesche jimaj pšched wutrobu, ju šhwaleschtaj je psalmami. Šudžichmy my to mohli? Čžěžko wschaf je, wot čžěłnych bolosćžow čžěžko domapytany byčž. Še móža tež ducha jateho wsacž, šo šo posbėhnyčž njemóže je šwjastkow tuteho čžěła, šo budže njesčerpilny, haj šamo njeprawy napschecziwo tym, kiž wokoło njeho šu, a šapocznyje pšchecziwo Šohu morkotacž. Ša čžěžke je, hdyž čłowška šłóscž nam bjes winy njeprawe čžerpjenje nacžini a my ša dobre štuťki hrošnu njeprawdu šhonimy. Ša hišchže čžěžšcho je ša žiweho šcheshčžijana, kiž wě, šchto na šwojej wěrje ma, kiž chze w nej ša Šoha a jeho kraleštwo štuťkowacž, hdyž čłowška šłóscž jemu tajke wobara. Ša tajkich čžerpjenjach šedžimy tež kaž w jastwje. Šle tak porědko šlyšchimy potom tole šhwalenje, wjele hushčishcho móžemy potom šlyšchecž, šo čłowjekoj škorža, druhich wobškorža, polliwaju a drje tež Šoha wobškoržuja. — Šak dha bėšche pšchishčłoj, šo wot ja poschtołow tajke nješlyšchimy, ale jeno šhwalenje š wješkelym rtom? Šwangelion, kotrež druhim pšchipowjedashchtaj, bėšche w jeju wutrobomaj šo móž ščžinilko, dawasche jimaj móž, niz jeno wschelle čžerpjenja šnješčž, ale tež na nje šabyčž pšched krašnosčžu a mozu Šožej, kiž bėšche šo jimaj

w ewangeliju sjewila. Pšches njo wjedźišchtaj, jeju Knjes, je jimaj blisko, hotowy se swojej mozu jeju krcyć. Duž staj šebi teho wěstaj: jeju niczo njewobšchtodži, wón wschě wězy tak wodži, kaž šu sa njeju sbóžne. A njemu móžešchtaj čěkacž, hacž runje běšchtaj w swjastach, wón móžešche je rostorhacž. Tak běšchtaj šwobodnaj we šwójich swjastach a wješełaj dla šwojeho móžneho Knjesa tež we šwójich bolosćach, tak běšchtaj sbóžnaj a hdy by šo tež šmjercž jimaj pšhiblizała. — Esu dha, mój šchescžijano, twoji njepšhecželjo, twoje čerpijenja wjetšche, dyžli jeju běchu, je twoja šrudoba hlubšcha hacž jeju šrudoba? Ty drje šebi to hušto myšliš. A šamo hdy by temu ras tak bylo, Bohu žana wěz njemóžna njeje; duž tež to niz, hiščeže wjetšche čerpijenja wotwobrocžicž, hiščeže šlynišche swjastki rostorhacž. W jeho ruzny móžesč tež ty šo šwobodneho a tehodla wješełeho šacžuwacž. A dyrbjalo nětajke čerpijenje tebi šonz pšchinješć, džeržišč šo we wěrje k ewangeliju, potom budže tež nad tobu šwoju mój wopokasowacž, tebje sbóžneho šczinicž. Čžehodla dha šforžicž a žalosćicž, hdyž čerpijenja abo čłowštu šlóbicž šhoniš? — Šlaj, japoschtolaj njeběšchtaj podarmo wulkeho Boha šhwališoj. Njenadžuzny šta šo wulke šemjerženje a jastwowe durje buchu wotewrjene a wschitkich šwastki rostowjane. Bóh šam šwědcžesche k wyškosće, šo štaj japoschtolaj jeho wotrocžtaj, kotraž mješchtaj Šilippiškim pucž k sbóžnosći pšhipowjedacž. Ale tež japoschtolomaj dawasche šhonicž, šo, kiž na teho Knjesa čžafaju, k hanibje njepšhindu. Wón wě pucže a šredki, hdyž my žaneho wupucža njewidžimy, a k pomozu šo šjewi, hdyž my najmjenje na nju myšlimy. Kaž tež wschitko naprawi, tak šo štajnje štanje, šo dyrbimy jeho šhwalicž a šo nowu mój doštanjemy, tež we wohnjowej pjezy šrudoby šwojeho Boha pšchekrašnicž k wješełej wutrobu. Ewangelion je mój Boža, čłowjekow šwobodnych, wješełych, sbóžnych šczinicž. Tutu wěrnosć wobkrcžitaj nam japoschtolaj w jastwje. Ale

2. tež jastniš. Wón šo šdasche šwobodny byč. A tola kaš běšche wobkrcženy wot bojoscže! Jako jastwowe durje wotewrjene widži, šo wschón štroži. Wón mēni, jataj štaj čžekłoj a wón nětk šwoje šastojšstwo šhubi. Duž čže šo šam škonzowacž. Šemu pobrachuje to dowěrjenje, kotrež ewangelion wěrjazemu dawa, šo šoždy čžaf w Božej ruzny šteji. Runje w nješbožu a we wuskosćach šo nanajlěpje pokasuje, kaš šwobodny šchescžijan je. Tež wulke nješbože a hórka nusa njemóže jeho tak žyle jateho wsacž, šo njeby wjedžal, šhto čžini. Ženje nješadwěluje. To widžesche jastniš, jako do jastwa šhwata. Japoschtolow hiščeže tam namaka a to mērneju a wješełej. Tajke šadžerženje njemóže wopšhijecž. Wón čžuje, tutaj mužej štejitaj w Božej ruzny, štaj Božej pšhecželej. Naštrožany padnje tutymaj Božimaj mužomaj k nohomaj k tym praschenjom: mojej knjesaj, šhto mam čžinicž, šo sbóžny budu? Dha běšche ša njeho to wškomitnjenje pšchischł, w kotrymž dyrbjesche šo tež wón pšches ewangelion šwobodny, wješeły a sbóžny šczinicž. Pšched tutym praschenjom dyrbja wschitke druhe: šhto dyrbju čžinicž, šo budu bohaty, šo šo mi na šwěče derje dže, šo čželnu štrawosć namakam, šo šhubicž. Komuž tuto praschenje wschitko njepłacži, temu niczo njepłacži, šon nješnaje to jene wulke praschenje šwojeho žiwjenja, kiž móže jeho wuwješć k jastwa hrěcha jow a junu k wěčneho jastwa a nuts do wulkeho šwobodneho wóžneho doma. Šo bychu tola wschitny wufnyli šo prashecž: šhto dyrbju ja čžinicž, šo bych ja sbóžny byč? — Na šwoje

wulke praschenje dosta jastniš tež wulke wotmolwjenje: wěč do teho Knjesa Šesom Šhryšta, dha budžesč ty a twój dom sbóžny. Šhryštus je wulki wufwobodžec wot wscheje bojoscže, wón móže rjez: njeboj šo, nještaraj šo, wón wschón hrěch, wschu winu na šo wšmje. W nim šmy šwobodni, sbóžni. A my tajny budžemy, hdyž wěriny do tuteho wufwobodžerja. Niczo dale šo wot naš nješada. Temu, kiž je naš wumohl wot hrěcha a šmjercže, dyrbimy šo dowěrć, na nim wišacž, ša nim šlědžicž. Šon naš dowjedže k šwobodnosći, k žiwjenju. Ewangelion pšchinješ nam tutu powješć. Duž je wón ta mój, sbóžnych šczinicž. — Kaš běšche tola jastniš wschu bojoscž šhubi! Běšche šo přjedny bojal, šo štaj jemu jataj čžekłoj, nětk wjedže jeju šam k jastwa do šwojeho doma, pokasa pšched šwětom, šo je šo tajki šcziniš, kajtajž wonaj běšchtaj, njeboji šo žaneho šmēcha ani jastwa wjazny, da šo šchecžicž a wschitkich tych šwójich, a wješełesche šo se šwojim žylm domom, šo běšche k wěrje do Boha pšchischł. A japoschtolaj štaj šo šobu šradowalaj. Šdyž šebi přjedny myšleschtaj, šo njemóžetaj Božemu kraleštwu w jastwje šlužicž, runje tam běšchtaj jemu dušchu dobyłoj. A tutu wješełosć běšche jastniš we šwojej wěrje namakal, dokelž běšche nětk šwojeje sbóžnosće wěšty. Tak móže čłowjek derje wješeły byč. Komuž je sbóžna wěčnosć wěšta, kaš njedyrbjal šon hižom jow wyšcacž a šhwalicž, tež hdy by jemu jeho čželo wobčezne bylo? Ewangelion njeje hiščeže niczo wot šwojeje wobšbožazeje, wufwobodžazeje možny šhubiło, ale jeno w tym móže šo móžne wopokasacž, kiž šo we wěrje k njemu džerži a šo pšches njo dawa ke Šhryštuskej wodžicž, kiž wufwobodžuje a sbóžnych čžini. Šladajmy, šo bychmy wschitny k šwětom wufnyli k wješełej wutrobu rjez: Ša šo nješhanbju ewangeliona wot Šhryšta, pšchetož wono je mój Boža, kotraž sbóžnych čžini wschitkich, kotkiž na to wěrja.

Šamjen.

W. w H. W.

Wěra do Šesom Šhryšta.

Šlób: Ša sbóžnosć jow k nam pšchitadža —.

D trošcht! ja wēm, šhto čžinicž mam,

Šo dušcha sbóžnosć šmēje:

Ša na Šhryšta šo šałożam,

Š tym ša mnje šbože kčžje

Ša čžafnosć tu, ša wěčnosć tam;

Wšchak k wěru Šhryšta prawdosć mam,

Wěr Boži w šwojej dušchi.

Pucž drubi ništo njephtaj,

Pšchicž do Božeho raja;

Wón šamoprawdosć na boš štaj,

Šow škutki njepombaja.

Šlej, pomoz je we Šhryštusu,

Pšches njeho dušche k nješju du,

Šdyž w twjerdej wěrje šteja.

Duž jeno Šhryšta pytacž čžu,

Šo junu sbóžny budu;

Mam jeho drohu šaklužbu,

Dha njepšhindu ja k budu;

Wón džē naš droho wufupi

A Boži raj nam wotewri,

Šso nad tym šraduj, dušcha!

Haj, hdyž mje krynja mrotohy,
 Eso hrěchow dla mi styschcže,
 Dha klónzo, balsam wutrobhy
 Mi ty by, Jefom Khrystchcže!
 Ty moje rany wobalesch,
 Mje sa njebjęša lěkujesch,
 Měj dźak sa tajku hnadu!

Budź dale pschi mni, Sbdźniko,
 Hdyž horja nóz mje tysi;
 Mi šwěcž šo twoje woblicžo,
 Mjech duscha twój hłóš blyšchi;
 Wjedź i rudžby mje tam k wješelu
 A psches šmjercž junu k žiwjenju,
 Hdžez debi wěru kóna!

K. A. Fiedler.

Sswědczenja wěry se starých cžakow křesćijanskeje zyrkwje.

(Po starých žórkach podate wot M. w M.)

1. Martrarjo se Szili w Numidiskej (w Afrizy).

Sara stare pišma i cžaka knježenja romiskeho křezora Marka Aurelia, kiž běše wokoło 150 lět po Khrystušu i knjezerjom, powjedaju:

Džen 16. julija buchu Speratus, Marzalus a Zitinus (křesćijansky mužoj) a Donata, Sekunda a Hastia (křesćijanske žónske) w porbedženstěj sali w Karthago přjódwjedženi k pschěblyščenju. Prokonsul (bohó) Saturninus šapocža: Wy móžecže pola nascheho knjezerja milosčž namakacz, hdyž rosom pschimošmjecže.

Sswjaty Speratus wotmolwi: Wy ženje nicžeho šleho cžinili a ženje kleli nješkm, ale wjele bóle šo džakujemy, hdyž i nami šle wobkhadžaja; pschetož my šwojemu Knjesej a kralej škuzimy.

Bohot: Wy Boha tež cžescžimy, a nasche cžescženje Bože je jednore: Wy šo pschi dobrým duchu šwojeho knjesa a křezora pschibahamy a wopory proščenja sa jeho šbože nošymy. To dyrbicže tež cžinicž.

Speratus: Kralestwo tuteho cžaka njesnaju. Sa šwalu a škuzi šwojemu Bohu, kotrehož ničto wot cžlowjekow widžal njeje; pschetož to šachodnemu wóčku tež móžno njeje. Šaduchstwa ženje žaneho wobeschoł nješkm, na wopak: Pschi kóždym wikowanju dawł placžu; pschetož ja šwojeho Knjesa, krala wschěch kralow a knjezerja nade wschěmi ludami, snaju.

Bohot: Šuschcže wot tuteje runje wuprajeneje wěry!

Speratus: Cžlowjeka škónzowacz a wopaczne šwědcženje wumyšlicž, to je štrachna wěra.

Bohot: Njebjęcže a njewopokaczče žaneho džela na tajkej hłuposčži a wrótnosčži!

Zitinus (druhi křesćijan): Wy nikoho druheho nimamy, kotrehož šo bojecz mogli, hacž teho Knjesa, nascheho Boha, kiž na njebjębach bydli.

Sswjata Donata (křesćijanka): Cžescž křezorej jako křezorej dawamy, bojosčž pak Bohu.

Sswjata Hastia: Sa šym křesćijanka.

Sswjata Sekunda: Šchtož šym, pschi tym čžu tež wostacz. — Tokamo tež cži drusy šwjecži wschitzu wuprajichu.

Bohot: Njebjęcže wy šnano šwilu k pschemyšlenju wsali?

Speratus: W tajkej taš špjtanej wězy žaneho pschemyšlowanja njeje.

Bohot: Šchto šu to do knihow we waschey kapšy?

Speratus: Nasche šwjate pišma a listy šwjateho muža Šawoła k temu.

Bohot: Wy dyrbicže 30 dnjow cžaka mēcž, hacž šnano k rosomej pschidžecže.

Speratus: Sa šym křesćijan a wrócžo njebjęru. — To tež i molom cži drusy jenomyšlne šawoľachu.

Duž bohó Saturninus wušbudženje nad nimi takle šhromadnje wupraji: „Dokelž Speratus, Marzalus a Zitinus, Donata, Hastia a Sekunda kaž cži, kiž nješku pschischli, wušnawaja, šo šu po křesćijanskim prawje žiwi a dokelž šu njerodžo wo šwilu k wrócženju k romskemu (pohanskemu) prawu we šwojej myšli nješnucži štejo wostali, duž postajamy, šo maja šo i mjeczom wotprawicž.“ Šehdy šo i dobjęcžim mytom Khrysta kónowany Speratus wuštajo naschemu Bohu džakowasche, kiž je jich k šmjercži sa njeho pomolał. Sswjaty Marzalus wješely wuwola: „Dženša budžemy Bohu špodobni wěni martrarjo w njebjębach? Duž bohó psches wuwolařa mjena tych šwjatych martrarjom wuwolačž da. Na to wschitzu cži šwjecži Boha jenohłóšnje šhwalachu, prajizy: „Šebi šo džakujemy, ši krocž šwjaty Božo, a tebe šhwalimy, šo šy ty bēdženje wušnacža hnadnje dokonjał, a twoje kralestwo do wēcžnosčže wostanje. Šamješ.“ A jako bēchu šamješ šawoľali, buchu i mjeczom wotprawjeni.

Hdyž je nusa najwjetšcha, je Boža pomoc najbližšcha.

W lěcže 1841 wulkeho róžka bē šurowa šyma, a hdyž něčto po hašy džesche, šchipasche šněh, kaž by šo po šchleňzach teptało, a šchtož šamožicžiški ludžo njebēchu, pola tych tež pschipošdnju wofna njerostachu.

Tak bē tež w Antwerpenje, wulkim, štarym hollandskim mēscže. W tutym mēscže šu rjane hašy, ale tež wufke, hubjene hašy i cžmowymi křezemi, i kotrychž šhudoba i wofnami won hlada. W tajkej hašy bē křezža a w křezži hubjene bydlo a w hubjenym bydle šhuduška šwójba, hdžez bēsche runje taš šyma kaž na hašy. W jara šhudobnym kóžu šrijedž bydla šhore džecžo ležesche; te budža drje bóršy do tajkeho kóža položicž, w kotrymž ničto wjazy šymy ani hłoda njemreje. Šódla njeho mloda žónska šedžesche, ta bē šebi woblicžo i wobemaj rukomaj pschitryla a bē jara hubjenje šwoblešana. Njewēm, šchto je tam cžinika, ale ruzy bēschtej mokrej, šnano bē plakala.

Na jene dobo šo wot šymnych šchachlow šem šawoła: „Macžě, luba macžě, šym jara hłodny.“ To bēsche něhdže 5 abo 6 lět štary pachol. Ale macž ničžo njeprajesche a kaž mowka šedžo wosta. Duž džecžo šašo šapocža a praji: „Ach, daj mi tola jeno mašu škibku šhlěba, njemóžu wjazy wutracž; budž tola proščena!“

A nětko macž je šwojeho rudženja horje pohladnywschi rjetny: „Šansfo, budž tola božedla cžišche, mrēju šama i hłodom!“ Ale Šansf šašo šapocža: „Daj mi tola jeno žyle mólčžki kusč, cže jara prošču!“

A macž dlěje njewutra, wuczahny špody pošleschcža škibku šhlěba a praji: „Tu masč; bēch ju šhowała, šo bych ju we wodže namaczala a twojej šotšicžy wot teho dawala, ale wbohe šurjatkó žaneje wjazy trjebacz njebudže.“

Šansf pošcōži kaž mlody wjelš, a tola, jako bē ju šhrabnywschi položju šjedł a šebi hišcže wjetšcheje požadliwosčže dojēdł, pschinješe druhu položju macžeri šašo a džesche: „Šowle, šym to ša šotšicžku wostajil“, a i tym šašo ša šchachle šalěše.

Šo šwili nan šašo pschischedšchi a šrudny na žonu pohladnywschi praji: „Šilža, šmy tola prawje njeshožowni, žyle ranje šym se šwojej šaru pschi želešizy štal a na džělo cžakal, nješkm pak žaneho pjenješka šakžuzil; čžyl, šo bych mowny byl; njewēm wjazy, šchto šapocžecž.“

Mjes tym Hans rjekny: „Nano, mam jara wulki hlěb, njejsy hlěba hobu pschinješt?“ Duž nan na džěcžo tač czmowy pohlada, so so te nastróža a praji: „Njebudž sy, nano, njecham to ženje wjazy cžinicž!“ A jako nan tež hiščěže na najmjeńšche džěcžo pohlada, kač je to na smjercž chore, so jemu wutroba i bolosćžu a se žakosćžu lamasche, a podarmo wón něfajki wulhód i tuteje nusy phtasche. Skóncžnje praji: „Njejsym žebni nětko žaneje rady hacž so swoju karu na pschěšadžowanje pschědam.“ A to běšče tola tón jenicžki grat, i kotrymž žebni wobohi muž hewaf žwój hlěb šašlužowasche.

Kóždy pjatí pak je w Antwerpenje na torhosćžu pschěšadžowanje, sa kotrež móže kóždy pschinješč, sčtož chze. Muž pschepoda temu, kiž pschěšadžowanje wotdžerža, swoju karu a čačasche šrudnuschki, doniž rjad na nju njeprschindže. Duž runje dvě wošebnej knjenje psches torhosćčežo džěščtej, a jena k drugej praji: „Šohladaj jeno, kač tamle tón muž tač jara šrudny a štyšknivy steji!“ a i tym šastasčtej blisťo pola njeho. Š dobom pschindže jedyn i jeho šnatych, kiž i nim rěčesche a so praschesche, sčto tu cžini; duž wón jemu wscho šwupowjeda. Tač tej knjenje jeho nusu šhonisčtej. Šnydom pak tež wjedžesčtej, sčto cžinicž. Wonej hobu na karu šadžesčtej a ju sa 22 hriwnow kupisčtej. Wscho so špodžiwasche a so šmješesche, so tač wošebnej knjenje na karu šadžesčtej a ju tež kupisčtej; tej pak so njedasčtej mylicž. Šswoje 22 hriwnow šaplacžiwšchi prošesčtej teho šhudeho muža, so by jimaj karu domoj dowješť, so chzetej jemu to šaplacžicž. Tón pak so i woprědka trochu wobarasche, dokelž mješesche nusne wobštaranje; wón chzysche mjenujzy rucže něščto jědže sa swoju wuhłódnjenu šwójbu nakupicž. Šdnyž pak jemu prajesčtej, so dyrbi jeno k šwojemu bydlenju dojěč, dokelž wonej tam tež bydlitej, dha jo cžinjesche. Dužny pak dyrbesche hiščěže junu šastacž; tam nakupisčtej wonej hlěba, drjewa a mjaša a škladžesčtej wscho na karu.

Sako k mužowemu wobbydlenju pschindžechu a tón mješesche, so budže hiščěže dale jěčž dyrbjecž, wón ponižnje praji: „Dowoltej mi, so na šhwilcžicžku tudy šastupju!“ Knjenje džěščtej sa nim hacž do jeho bydla a widžesčtej tam žalobne hubjenstwo: žona sa mormu na šemi ležesche a Hans wolasche: „Macžě, daj mi jěšč, daj mi jěšč!“ Muž mješesche, so je jeho žona mormu a počža žalobnje pšakacž. Ale jena teju knjenjow da jemu pjenjesy a šasasche jemu, po wino doběžecž, dokelž te žonu šašo na nohi šběhnje. Šotom šadžěšasčtej woheń a dasčtej džěščžu jěšč, kotrež lubošnje na swojej dobročelzy hladasche. A nětko hagle temu šhudemu powjedasčtej: „Kara a wschitko, sčtož je na nej, šlušcha wam a wy nješměčže žaneje tajšje nusy wjazy měčž. Włój tam a tam bydli-moj, pschindžče jeno k namaj, hdyž nicžo nješmějecže!“ Mužej bč, kač by so jemu džalo; wón njemóžesche šłowcžla prajicž, ale jeno wulke šylyš pšakacž.

Ščtoha ty, luby cžitarjo, k temu prajisč? Žane wjetšche wješele na šemi njeje, hacž bližšchemu pomhacž, hdyž je w nusy, a šbóžnišche je dawacž, dylži bracž. „Ščtož cžinili šče jenemu mjes tymi najmjeńšchimi mojimi bratrami, to šče mi cžinili“, praji Šesuf.

Bóh so njeda sa šměch měčž.

W jenej šabrizy w Ruskej so mjes džěšacžerjemi wadženje pošběže, hacž je živy Bóh na njeju abo niž. Duž jedyn i najwjetšich wušmėwžow na jenu šawku pošupiwšchi swoju palenzowu bleschu se šaka wucžeže a i nej nad swojej hłowu wjergajo žalostne

bóhahanjenja wustorkowasche a na pošled wolasche: „To je mój Bóh, na kotrehož so ja špuschčam!“ Sako wón pschi tym i palenzowej bleschu nad swojej hłowu machasche, ščini wón i rufu hibanje pschědaloko nasad, bu wot masčiny šajaty, do njeje štorhnjeny a bč sa wotomik roššmjecžene cžěko. Š wopomícže: Bóh so njeda sa šměch měčž!

F.

Mudra macž.

Macž we wjetšich mješče, kotrež młoda džowka w jenyh pšatowych šlamach i druhimi młodymi holzami hobu pschědawa, powjedasche pschěd krotkim tole: „Sa kóždžicžki wječor po swoju džowku šhodžu, so ta njeby po šwjatofu šama i šlamow domoj hičž trjebala a žadny mužški žebni njetrjebał šwěricž, dolho sa nej hladacž; woni pak tež mje žadny wjazy šnjesčž njemóžej. A i tym mješesche so takle: Šoni pschindžechu wschitke pschědawaťki w tych šlamach, w kotrychž je tež moja holza, do ludžazyh rěčow. Młodži wojeřšy wyschšchi tam wschědnje pschěd wofnami štejachu a na te holzy listy ščělechu. Šedyn tajki list, na moju džowku pišany, ja do rufi wofnu a cžitam a na to na mješče k temu młodemu wojeřštemu wyschšchemu du, kiž běšče list pišal, a prjedy i domu njeńdu, hacž mje njejsy pschěd njeho puschčžili. Sa šym jemu prajika: „Ščto by Wascha macž prajika, sčto byščeže Wy šam cžinili, hdy by žebni něčtó pschěcžiwu Waschej šotšje něščto tajke šwěrik? A moja džowka je mi runje tač luba, kač šam Wascha šotra.“ Šon mješesche došč a wot teho cžaša žane listy wjazy na cžěšne holcžo pišal njeje. Ale cži drusy bychu pschěžo šašo pschěd šlamami štejo wostawali a i wofnami nuts hladali. Sa jich trjehich a jim hrošych, so to jich generalej wupowjedam. Wschitzy šu so mi wušmjeli. Šasajtra džěch k generalej. Ššlužobnik drje mje, šhudu žónštu, pschěd wuššofeho generala puschčicž nješasche; ja pak jemu prajach: „Šrajcže generalej, so ma žona i luda i generalom něščto nusne porěčecž.“ Na mješče šmėdžach pschěd njeho. Sa jeho najprjedy wo šamolwjenje prošach a na to swoju ššóžbu wupowjedach: „Generalo, ja šym jeno šhuda wudowa a moja džowka dyrbi wo hlěb šlužicž; ale to jenicžke, sčtož ma, jejne dobre mjeno, njemóžu ja jej wot nikoho rubicž dacž. Duž šaš prošchu, so byščeže młodym wyschšchim teho a teho regimenta šakasal, pschěd tamnymi šlamami pschěžo štejo wostawacž.“ Na to je tamny general mje sa rufu wšal a še mni prajil: „„Wy šče mudra macž, kotruž ja jara cžesćžu; o so bychu tola wschitke macžerje tač cžinile a rěčžale kač Wy! A hdyž hdy šašo radu trjebacže, dha wěščže, hdy bydli.““ Ša šym so jemu džakowala a šym šašo ščla. Čžesćženy general je potom tamnym młodym wojeřškim wyschšchim doprajil; — pschětož hdyž mje po tym šašo na šašy wuhladachu, dha jich wocži i njemdroščžu na mnje šapachu. Ale pschěd tamnymi šlamami wot teho cžaša žadny wojeřški wyschšchi wjazy štejo wostal njeje.“

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschědawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacž. Na ščtwórcž šěta pšacži wón 40 pj., jenotliwe cžišla so sa 4 pj. pschědawaju.